

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 80.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČICEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 5.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 18.688.

Brez programa.

Številne so napake naše vlade, toda največja hiba je ta, da nima sedanja vlada prav nobenega programa, temveč da je vsa njena skrb v tem, kako se ohrani sedanjo neverjetno »fortvurslerijec«. Vzemite katerokoli panogo našega gospodarstva, vzemite kakršnokoli politično vprašanje, vedno boste brezuspešni, če bi skušali doznati stališče vlade k temu vprašanju, pa naj bo to še tako aktualno in važno.

Kaj drugega od naše sedanje vlade tudi ni pričakovati, ker ji manjka vsak temeljni nazor o državnih potrebah. Našo vlado sestavljajo radikali in radičevci. Čisto drugače gledajo na državo radikali in čisto drugače radičevci. Njih nazoni so vedno v nasprotju, zato pa tudi ne more imeti vlada nobenega jasnega cilja pri svojem delu. V vsem delu vlade ni nobene linije, nihče ne ve, kaj vlada hoče in nihče ne ve za njen program. Vse visi v zraku in zakoni se delajo, kakor pač nanesejo prilike. Zato tudi ne pridemo nikamor naprej, temveč se vedno lovimo okoli enih in istih vprašanj, okoli enih in istih gesel, a vse naše gospodarstvo pri tem nazaduje.

Imamo vse polno težkih vprašanj, ki jih moramo nujno rešiti in ki jih moremo rešiti le z metodičnim delom. Moramo vedeti najprej ugotoviti, kaj je najnujnejše in potem izdelati delovni program za celo vrsto let, ker le tako se ne bomo z delom samo lovili, temveč imeli resne uspehe. Ta program pa bi morala predstavljati vlada. In ne samo predstavljati, temveč tudi izvajati bi ga morala. A o vsem tem ni nikjer niti duha in niti sluha.

Kakor pa nima vlada nobenega programa za značaj dela, tako nima tudi nobenega programa za posamezna vprašanja.

Zivimo v najtežji gospodarski krizi in jasno je, da bi se morala v prvi vrsti zanimala vlada, da reši to krizo. Ampak kdo je še čul, da se vlada za to krizo zanima, kdo je še čul o vladnih ukrepih za umiljenje te krize? Kakor da je sploh ne bi bilo, tako ignorira vlada vso gospodarsko krizo.

Ali na primer stanovanjsko vprašanje? Vsa mesta trpe od stanovanjske krize in posamezniki ko mesta skušajo to krizo ublažiti. Le eden se ne gane in to je naša vlada.

Ali vprašanje brezposelnosti? Avstrija, premagana Avstrija, je pričela elektrificirati pokrajine, da so dobili brezposelni kruha. Pri nas pa se ovira industrija in ves prenos nekaterih ljudi v ministrstvih je v tem, da spravijo čim več slovenskih tovarn iz Slovenije.

In vsa druga številna aktualna vprašanja? Ni jernih ni vladne iniciative, nikjer ni vladne pomoči. Kar si ljudje pomagajo sami, to dobe, zakaj od vlade ni pomoči, razven par drago plačanih drobtin.

Prislo je že tako daleč, da so ljudje sploh obupali na vsako vladno podporo in da danes nihče več ne računa na pomoč od srednje vlade. Vlada je postala narodu samo še dekoracija in sicer silno drago plačana dekoracija.

Dolžnost in zmisel vlade pa je, da je osrednja sila vsega narodnega dela, da se v njenih rokah koncentrirajo vse sile naroda in da je ona na čelu vsega dela za napredek naroda.

Tej dolžnosti pa je naravnost kos samo vlada, ki ve, kaj hoče, ki ima svoj jasno začrtan program, ne more pa zadovoljiti tej nalogi vlada, ki je brez programa in ki živi od same »fortvurslerijec«.

Bethlen gre v Rim po navodila.

Budimpešta, 11. januarja. V političnih krogih se je sinoči razširila senzacionalna vest o potovanju grofa Bethlena v Rim. To potovanje je v tesni zvezi z važnimi gospodarskimi vprašanji Madjarske, zlasti z vprašanjem madjarskega izhoda na morje. Ker je pokazala italijanska vlada v tem vprašanju največjo ustrežnost in ker je Italija nedolgo tega izrazila svojo željo, da bi bila baza za madjarsko zunanjo trgovino na Reki, zastopa madjarska vlada mnenje, da se preko te ponudbe ne more močje preiti, temveč da se morajo čim prej začeti razgovori, in to tem bolj, ker so se v tej stvari že vodili predhodni razgovori med italijansko in madjarsko diplomacijo in so se te dni zaključili s povoljnim rezultatom.

To potovanje grofa Bethlena v Rim, čeprav je v službenem poročilu vlade rečeno, da mu je namen rešiti nekatera posrankska vprašanja, se vendarle smatra za važen dogodek v evropskem političnem življenju. Potovanju se pripisuje mnogo pomembnosti zlasti z ozirom na razgovore, ki so v teku med Jugoslavijo in Madjarsko.

Pogajanja v Rimu se ne bodo omejevala samo na vprašanja madjarske svobodne cene na Reki, ampak se od teh razgovorov Bethlen in Mussolinija pričakuje sporazum tudi v mnogih drugih važnih vprašanjih. Zatrjuje se, da se bo o priliki bivanja grofa Bethlena v Rimu izvršila zaroka nadvojvode Albrehta z drugo hčerko italijanske kraljevske dvojice.

NADVOJVODA ALBREHT HOČE POMOČI S POMOČJO BETHLEMA KRALJA

Budimpešta, 11. januarja. Vsi opozicijski popoldanski listi zahtevajo od pred-

sednika vlade grofa Bethlena, da pred svojim odpotovanjem v Rim, sporoči parlamentu svrhu tega potovanja. Listi opozarjajo predsednika vlade, da naj ne preseneča javnosti z raznimi okloščinami, ki bi mogle imeti za madjarsko državo zelo neugodne posledice, kakor je to n. pr. zaroka nadvojvode Albrehta z italijansko princezino, ker bi potem Albrecht skušal priti s pomočjo Italije na madjarski prestol.

NOV PORAZ NAŠE DIPLOMACIJE.

Beograd, 11. jan. Včeraj so se tu razširile vesti, da bo predsednik madjarske vlade grof Bethlen odpoval v Rim, se sestal z Mussolinijem in z njim izvedel razgovore v vprašanju izhoda Madjarske na morje. Te vesti so bile sprejete v naših političnih krogih prav nesimpatično, ker je naša država izjavila, da je voljna dati s svoje strani Madjarski vse koncesije v vprašanju izhoda na morje — kakor je že znano, sta madjarska in jugoslovanska vlada imeli razgovore o tem vprašanju. Ker pa je tudi italijanska vlada zainteresirana na tem vprašanju zaradi Reke, je bilo z italijanske strani opazorjeno na možnost, da v zvezi z razgovori, ki so v teku z jugoslovansko vlado odpoval grof Bethlen v Rim, da v direktnih pogajanjih z Mussolinijem zagotovo rešitev tega važnega vprašanja. Toda desedaj ni bil v tem pogledu storjen noben konkreten predlog.

Naše ministrstvo zunanjih poslov izjavlja na podlagi službenega poročila, ki ga je prejelo včeraj popoldne, da se te vesti demantirajo.

Vedno večji deficit v državnem gospodarstvu.

SEJA FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 11. januarja. Finančni odbor je začel včeraj popoldne ob 4. delati. Seja je bila odredena v skupščinski dvorani. Ko je bil prečitani zapisnik, je prvi govoril Andrija Protić, ki je predlagal, da naj se zaradi hitrejšega dela skrajša zapisnik sej. Proti temu je predsednik finančnega odbora in večina članov, ker smatrajo, da se morajo zapisniki voditi obširno, ker javnost ni udeležena na debati, in da morajo vsebovati vse važnejše izjave.

Nato govori Slavko Šečerov, ki naglašja, da je bil pred ekspezejem sedanjega ministra financ podan ekspeze bivšega ministra financ, ki ima štiri teze, s katerimi se je treba baviti, to je: 1. Da se na vsak način dosežejo prihranki, 2. da je treba uravnovesiti proračun, 3. da se napravijo neke korekture v sestavi proračuna in 4. da se morajo državna gospodarska podjetja tako voditi, da bodo rentabilnejša. Naša finančna in budžetska politika pa mora upoštevati: 1. Gospodarsko moč države, 2. zmanjšanje našega gospodarstva, 3. stvarno finančno situacijo in bodoče finančne naloge in 4. valutno reformo. Ako premotrimo proračunsko periodo 1924-1925 in 1926-1927, potem vidimo, da je znašal deficit v prvi proračunski periodi 1 milijardo, v drugi 1 milijardo in pol, v tem letu pa bo znašal po stanju prvih pet mesecev deficiita 2 milijardi. V vsaki proračunski periodi se izplačujejo izdatki pretekle proračunske periode z dohodki tekoče proračunske periode. Ta sistem stalnega deficiita in prenašanje deficiita ene periode na drugo traja še naprej in bo ostal tudi v tej proračunski dobi. Da se vse to ozdra-

vi, je treba strogih odredb. Izdatki znašajo 11 milijard 600 tisoč. Na osebne izdatke gre 60 odstotkov in na materialne 40 odstotkov, a normalno razmerje bi bilo 25 na osebne in 75 odstotkov na materialne. Glasoval bo proti.

Za njim poda minister financ kratko pojasnilo. Nato prevzame besedo Nikola Preka (HSS). Seljska ekonomija je v težki krizi. Večji del seljakov je resigniran in je pripravljen, da vrže plug proč. V Hercegovini vlada glad, v drugih krajih selci ne morejo živeti in prhajajo na beraško palico. Uverjen sem, da bi davki, ki se pri nas izterjajo in ki or se pri nas izterjavajo, izzvali v Srbiji upor. Izenačeni davki bodo imeli vsaj ta efekt, da bo davčno breme vse enako težilo in da se bo del davkov prevladil na one dele države, ki sedaj ne plačujejo davkov. Kreditne prilike so strašne. Naša država mora, kadar nastopa kot zasebnopravni subjekt, biti izenačena s privatniki, a ne da se izvame od obveznosti in dolžnosti. Finančni interesi se morajo spraviti v sklad z javnimi in socialnimi interesi najširših narodnih slojev. Preki odgovarja finančni minister.

Nato govori dr. Polić, ki vprašuje, kaj bo z anketo proti korupciji, ker s smrtjo Pašića ni postala anketa menda nepotrebna — kritizira poedine postavke in izjavlja, da bo glasoval proti.

NASILJA V BOSNI.

Beograd, 11. jan. Šef zemljoradniške stranke Joča Jovanović je vložil interpelacijo na ministra notranjih del zaradi postopanja političnih oblasti napram seljakom v Bosni in Hercegovini.

Politična situacija oživljena.

Beograd, 11. jan. Pozornost vseh političnih krogov je sedaj v glavnem obrnjena na seje finančnega odbora in na čez usloje o proračunu. V vladnih krogih so pričakovani, da bo v teku včerajšnjega dne dis usloje v načelu končana, a prijavilo se je veliko poslancev za govornike, da bo diskusija trajala ves dan in dan. Politični krogi polagajo važnost na t. dis usloje, ker se v nji najbolj zana razpoloženje poedinih strank na pram današnji vladi.

V zvezi s tem se razglablja vprašanje, ali se bo in na kak način se bo vlada predstavila parlamentu 25. 1. m. in zlasti, kako bodo nastopali poedine skupine o prili in debate o proračunu v narodni skupščini. To vprašanje se cmenja v vseh krogih, zlasti glede na radikalni klub, v katerem s. a. n. e. se vedno ni popolnoma pomirjeno, a se že kaže možnost, da bo imel Uzunović še nadalje podporo svojega kluba v parlamentu. Pašićev radikal se še nadeja, da j. n. bo napravil Uzunović koncesijo s tem, da bo z njihovimi predlogi i. popolni oba izpraznjena resora v vladi.

Radikali iz centra so popolnoma mirni in zagotavljajo, da ima Uzunović največ izgleda, da postane po razpustu narodne skupščine, če bi bila ta delo nezmožna, šef volilne vlade. Zaradi tega se zdi, da se se pašićevci že spriljzniti z n. l. j. o, da se proračun izglasuje in da bi oni ne dali vzroka za v. l. i. v. V zadnjem času se mnogo gibljejo v svojih volilnih okrožjih in je tudi sinoči odšlo nekaj pašićevcev med narod, da preučijo njegovo razpoloženje in ugotovijo, kakšna je njihova osebna situacija in da na podlagi svoje moči v narodu uravnajo svoje nadaljnje postopanje v parlamentu. Dosedanji nastop radikalnih nezadovoljnih v finančnem odboru daja radikalnemu centru nado, da bo nastopil radikalni klub v skupščini edinstveno in da bo Uzunovićevi vladi uspelo, da neovirana izvede tri glavne točke svojega programa, ki so do 1. aprila stavljen na dnevi red. To so proračun, zakon o centralni upravi in zakon o izenačenju davkov.

HSS dela živahno na to, da se v tem roku izglasuje tudi zakon o likvidaciji dalmatinskih agrarnih adnosaev, za kar se zavzemajo vsi radikali razen pašićevcev in dalmatinskih radikalov. Radikalni centum bi rad šel na roko tej želji HSS, ker smatra, da je njena velika zaslug, da je omogočeno delo skupščine in da naša politika ni krenila v ono smer, ki bi lahko dovedla do diktature v državi.

ITALIJA HOČE PROTEKTORAT TUDI NAD GRŠKO.

Rim, 11. jan. Včerajšnji listi registrirajo pisanje grškega tiska o albansko-italijanskem paktu. Neateri listi pozivajo grško vlado, da orientira svojo zunanjo politiko proti Rimu, ker igra Italija danes najvažnejšo vlogo v politični situaciji na Balkanu. Bukarešta in Beograd sta tudi prisiljena, da se držita Italije. In tudi Anglija podpira italijansko akcijo na Balkanu. Ako se Grška hoče sporazumeti z Beogradom, je treba pred tem, da se priporoči v Rimu.

PRED OBOROŽENO INTERVENCIJO ANGLIJE NA KITAJSKEM.

Pariz, 11. januarja. Iz Shangaia javljajo, da je situacija v mestu in okolici zelo kritična. Pričakovne se intervencije veselil. Angleška vlada je sklenila, da nastopi najenergičnejše za obrambo svojih državljanov. Angleškim mornarškim posadkam je izdan nalog, da ne smejo pustiti teritorija angleških kmetov.

tudi vrstnega reda predstav. P. n. abonente opozarjamo na današnji novi razpis abonmaja za tekoči teden.

Dijaška odnosno mladinska predstava v drami. V soboto popoldne ob 16. se vprizori Golčeva mladinska igra »Eterekova poslednja sanca« poslednjikrat v tej sezoni pri izredno znižanih cenah kakor so običajne pri dijaških predstavah.

DELAJSKA PREDSTAVA »SEVILJSKI ERIVEC«

»Brivec seviljski« je brezdomna najboljša komična opera svetovne gl-sbene literature ki je stalno na repertoarju vseh gledališč. Na pisal je delo italijanski komunist Giacomo Rossini leta 1816. Vsebina je sledeča. I. dejanje: Gosta v Sevilji. Grof Almaviva poje Rosini, varovanki zdravnik Bartola podoknik. Tu nastopi, vesel mladenič in pomaga grofu pridobiti ljubico. Toda Rosini živi pod strogim nadzorstvom Bartola, ki je namerava sam poročiti. V spremembi I. dejanja smo v sobi zdravnik. Rosina piše svojemu ljubčku pismo. Po njenem odhodu stopita v sobo Bartolo in njegov zaupnik Basilio. Sklenila sta, da očrta grofa Almaviva pri Rosini. Skrijet se v sobo, brivec Figaro pa razgovarja z Rosino o grofu. Z veseljem konstatira, da Rosina grofa, ki se izdaja pod imenom Lindoro že ljubi in dobi pismo za njega. Ker v sobi razgraja, so pozvali stražo, da ga aretirajo, a ko ga poveljnik spozna, se nenadoma odstrani. II. dejanje: Almaviva pride k Rosini preoblečen kot učitelj petja in se med poukom ogovori z Rosino, da ubežita. Medtem brije brivec Figaro Bartola. Kmalu vstopi zopet Basilio, a takoj zopet odide, da privede notarja, ki naj napiše poročno pismo za Rosino in Bartola. Basilio in Bartolo se za trenutek odpravita iz sobe, vstopi vraga notar a pa od kupi grof, da napiše poročno pismo za njega. V soboto 15. januarja se predvaja ta opera za delavce in namestence. Cene volovine. Vstopnice dobite pri prosvetnem odseku Delavske zbornice v Gradišču 2.

Dopl. 1.

Laško. Podružnica družbe sv. Cirila in Metod je imela letos svoj občni zbor dne 11. januarja t. l. v lovski sobi hotela Henke v Laškem. Na dnevn. redu so bile tudi volitve novega odbora. — V noči na 5. januarja t. l. se je izvršil zopet prav drzen vrom v našem rudniškem kozumu. Ob vetrovni in deževni noči so pokradli lopovi za nad 20.000 Din

Sport.

V plavanju in sicer v prostem stilu je dosegel Avstrijec Charlton v Sidneyu nov svetovni rekord. Preplaval je pol angleške milje v 10:32 min. Drugi je bil Japonec Tokaisai, ki je zaostal za 60 y. — Amerikanska plavalca Martina Norelius je isotako v prostem stilu ustvarila višinski uspeh v plavanju na 800 y; zboljšala je prejšnji rekord Angležinje Edith Mayner od 13:01.2 na 12:21. — Argentinski plavalci prvak Zarilla je v zadnjem času zelo napredoval, posebno odkar se je preselil v New York, kjer trenira pod strokovnim vodstvom. Prav nevaren tekmeč to Weissmüller, saj je preplaval 200 y v 52 sek. in je tedaj samo 0.4 sek. za svetovnim rekordom Weissmüllera. Izbližal se je tudi rekordaim česom Arne Borga, tako da se ga mora resno vpoštevati pri prihajajočih olimpijskih igrah.

Z pet boksmatch s smrtnim izidom. V New Yorku je umrl ameriški bokser Robert Schlegler, v sportnih krogih znan pod imenom Lobby Kenwood, vsled poškodb, ki jih je dobil v boju proti Mike Spiegelu. Spiegel, sodnik, časomerca in tri druge fankcionarje je policija zaprla. 23-letni Schlegler je dobil v 3. rundi več težkih udarcev in referee je hotel ravno match prekiniti, ko se je Schlegler zgrudil na tla. To je vže 3. smrtni slučaj tekom enega meseca. 14. decembra je umrl vsled težkega udarca Francúz Peguilhan, dan pozneje pa je bokser Augustine prebil lobanjo Harry Berglundu, ki je takoj nato umrl.

Bokser s štirimi pestmi. V deželi neomejenih možnosti in bluffov se je pripetila nedavno sledeča mična zgodba. Pri neki veliki bokserki prireditvi Newarku je nastopil tudi mladi Joe Rizzo. Slednji pa ima brata dvojčka Toma, ki mu je na las podoben, tako da ju tudi dobri znanci niso ločili. Ko je tedaj Joe v prvi rundi zmagal, je šel v ložo, iz katere je vstopil kot njegov namestnik za drugo rundo njegov svez in čil brat Tomo, ki je nasprotnika takoj knock-out potolkel.

Nikdo ni zapazil prevare in hrabri Joe je bil proklamiran zmagovalcem. Bokserja dvojčka pa sta bila tako nerodna, da sta skupno zapustila ložo; pri tem so odkrili prevaro in iznajdljiva bokserja se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

Svjetska vlada priredi l. 1928 kot demonstracijo proti amsterdamski olimpijadi v Moskvi delavsko sportno prireditve, takozvano »delavsko Spartakiado 1928«. Vdeležla se je bodo vsa delavska telovadna in sportna društva. Važno pri tem je, da se je spremenilo sportno naziranje svetov in toliko, da so slednji dovolili vsem sportnim društvom, da stopijo v stik z različnimi sportnimi zvezami in društvi sveta. S tem je padel kitajski zid, ki je ovrval nemoteno občevanje z inozemskimi klubi. Po zanesljivih poročilih pa pripravljajo Rusija za l. 1928 še druge, večje sportne prireditve.

Praka Slavia v l. 1926. Prvo moštvo Slavije je v preteklem letu igralo 69 nogometnih tekem, od katerih jih je dobilo 48, zgubilo 15, dočim jih je ostalo 6 neodločenih. Skupni rezultat je 284 : 114. Na igrišču Slavije se je odigralo 43 tekem, ostalih 26 pa na drugih pravih oziroma inozemskih igriščih. Najboljši napadalec je bil Puč s 63 goali, za njim pride Sollys s 45, Svoboda s 36, Capek s 34 in branilec Hoyer z 29. Prške tekme Slavije je obiskovalo 240.000 gledalcev.

Gospodarstvo.

× Cpozorilo za obrtnike in prijatelje obrtništva. Opozarjamo, da se rok za vpis delnic obrtne banke kr. SHS zaključi nepreklicno 15. t. m. Za Slovenijo se vpisujejo delnice pri podružnicah Narodne banke kr. SHS, pri Ljubljanski kreditni in Gospodarski zadrugi in njenih podružnicah ter pri Obrtni banki v Ljubljani. Opozarjamo obrtnike in prijatelje obrtništva, ki smejo po zakonu postati tudi delničarji te obrtniške ustanove, da termina za vpis ne zamudijo, ker se na poznejše prijave nikakor ne bo moglo več ozrati.

× Seznan sejmov in razstav v prvem polletju 1927. Seznan sejmov in razstav, ki se bodo vršile v prvi polovici leta 1927 v raznih evropskih in izvenevropskih državah, je izdala Mednarodna trgovska zbornica v Parizu in je interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

BORZE.

Zagreb, 10. jan. Denar: New York 56.00—

56.50, London 275.20—276, Pariz 223.67—225.77, Milan 249.97—251.97, Praga 167.70—168.50, Curih 10.94—10.97, Berlin 13.485—13.515, Dunaj 7.953—8.015.

Curih, 10. jan. Beograd 914 bl, Berlin 123.05, New York 518.25, London 25.1475, Pariz 20.50, Praga 15.35, Milan 22.50, Dunaj 73.05, Budimpešta 90.60, Bukarešta 2725.

To in ono.

KOLIKO LJUDI SME V AMERIKO.

V poročilu, ki ga je ravnokar predložil predsednik Coolidge o novih kvotah za izseljence, se znižuje število izseljencev v Sev. Ameriške Zdrružene države za 11.126. Za nekatere države se kvota zvišuje, za druge pa znižuje. Tako se bo smelo iz Anglije in Irske vseliti to leto 73.239 (lani samo 24.007) izseljencev, iz Avstrije 1468 (lani 785) in iz Jugoslavije 777 (lani 671). Znižana pa je kvota za te države: iz Nemčije se sme naseliti v Ameriki 23.428 (lani 51.277), iz Poljske 4978 (1978), Italije 3845 (4091), Češkoslovaške 2248 (3078) izseljencev. Iz vseh drugih držav se sme naseliti le po 100 izseljencev.

: Poincaréjevo »Jesenske noči.« Socialistični poročilnik »Paris Soir« je našel v nekem dijaškem almanahu iz leta 1878 pesem gospoda Raymonda Poincaréja. Pesem ima naslov »Jesenske noči« ter obstoja iz 14. celo za dijak, ki nenavadno slabih kritic. Poincaréjev greh se odlikuje po sladkobni sentimentalnosti, kakršne bi današnjemu Poincaréju nikdo ne prisodil. Prva kritika pesmi se glasi:

Vous me demandez pourquoi

J'aime tant les nuits d'automne,

Faure saison monotone,

Ou chacun reste chez soi.

ANEKDATE.

Princesinja Pavlina Borghese, najlepša Napoleonova sestra, se je dala modelirati po kiparju Canovi v kostumu grške boginje. Ko se je njena prijateljica čudila, da e skoro naga sedela pred umetnikom, je odvrnila: »Saj je bil atelje zakurjen!«

K profesorju L. je vstopil v službo nov sluga. Tavo prvi večer plane v študijsko sobo in zakriči: »Gospod profesor, pri nas gor!« Profesor ostane izza svojih knjig in očitajoče odvrne: »Ali vam nisem rekel, da se za gospodinjstvo briga le moja žena!«

Edward Kipling:

inga o džungli.

Mowgli je bil skoraj v istem hipu zopet na nogah čim je bil padel; v roki je držal nož, kazal je bele zobe, in v tistem trenutku je bil obadva samo zaradi tega, ker sta se bojevala, ko je en hotel, da bi mirovala, dasi ima vsak volk po postavi vso pravico, da se bojuje. S povešenimi ramami in drhtečo roko je plesal okrog njiju, vsak hip pripravljen, da dvocno udari, kadar bi minula prva vznemirjenost pretepa; ko pa je čaral na ugodno priliko, mu je bilo, kakor, da mu je moč odšla iz telesa; špica noža se je povesila in vtaknil je nož v nožnico in opazoval.

»Strup sem jedel,« je dejal nazadnje. »Odkar sem z rdečo cvetlico razgnal zbor — odkar sem ubil Shere Khana, me nobeden izmed krdela ni mogel zagnati v stran. In ta dva sta pri krdelu samo repata vola, majhna lovca. Moč je šla od mene, kmalu bom umrl. Oj, Mowgli, zakaj ne ubiješ obeh?«

Bj se je nagajeval, dokler ni eden volkov pobegnil, Mowgli pa je sam obsedel na razgrebenih krvavih tleh, pogledoval sedaj nož sedaj noge in roke, obhajalo ga je čustvo nesrečnosti, ki ga dotle ni poznal, kakor se voda zgrinja čez hrod in ga obliva.

Tisti večer je zarana ubil, vendar je jedel le malo,

da bi bil v dobrem stanju za svoj pomladni tek; jedel pa je sam, ker je vse džungelsko ljudstvo odšlo prepevat ali se bojevat. Noč je bila popolno bela, kakor pravijo. Vse zelenje je bilo videti, kakor da bi bilo izza jutra zrastle za ves mesec. Iz veje, ki je dan poprej imela še rumeno listje, se je pocedil sok, ko jo je Mowgli prelomil. Mahove se mu je ovijalo globoko, toplo, čez noge, mlada trava ni imela več rezkih robov in vsi glasovi v džungli so brneli kakor ena močena struna na harpi, ki je mesec udarjal nana — polni mesec novega govorenja, ki je razlival svojo svetlobo po skalovju in mlakah, jo pošiljal med debela in ovijalke in jo prevejal po milijonih listov. Dasi se je Mowgli počutil jako nesrečnega, je zapel na glas od čiste rad st, ko se je bil spustil v tek. Njegov tek je bil bolj podooben početlu kakor čemu drugemu; zbral si je namreč dolgo nizdolno pobočje, ki vodi proti severnim močvaram skozi osrčje glavne džungle, kjer so prečna tla glušila glas njegovih stopinj. Med ljudmi vzgojen človek bi si z velikimi težavami in opotekajoč iskal pota po bi si z velikimi težavami in opotekajoč iskal pota po letnih izkušnjah izvežbane mišice nesle naprej kot da bi bil pero. Kedar se mu je trohnel hrod ali skrit kamen prevail pod nogami, se je rešil brez napora, brez pomišljanja, ne da bi opočasil korak. Ko se je naveličal hoje po tleh, se je oprjel kot opica ovijalke, po kateri je takorekoč splaval, ne splezal do tankih vej,

odkoder je sledil poti po drevju, dokler ga ni minula volja, naker se je spustil v dolgi krivulji zopet na zemljo. Spetoma je nameril na še vedno vroče jame, katere je obdajalo mokro skalovje, kjer skoraj dihati ni mogel zaradi nočnega vona nočnih cvetic in cvetja popkov vijalk, na temne drevorede, kjer je mesečina ležala po tleh v pasovih, ki so bili prav tako pravilni kakor šahovnici podobne mramornate plošče v cerkvi; na gošče, kjer mu je mokro mado rastlinje segalo do prsi in ga objemalo okrog pasu in na vrhove brd, venčane z razkranim skalovjem, kjer je skakal od kamna do kamna nad brlogi prestrašenih majhnih lisic. Iz daljave je slišal slabotni glas divjega mrjasa, ki si je ob močnem deblu brusil okla, malo pozneje pa je naletel na veliko žival pōpolnoma samo, ki je trgala rdečo skorjo drevesa, usta polna pen, oči žareče liki ogenj. Ali pa je krenil s pota v stran, sledeč glasu udarjanja rogov in sikričnega grohlanja, in švignil mimo dvojice besnih samthurjev, ki sta se s povešeno glavo majala sem pa tja, omadeževana s krvjo, ki se v mesečni vidi črna. Ali pa je pri šumečem pregazu slišal Jacala, krokodila, ki je mulal kakor bik, ali pa je prepelil kopicico strupenega ljudstva; preden pa je moglo udariti, je bil on že daleč preko bliščečega proda in zopet globoko v džungli.

(Dalje prihodnjiti.)

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinjši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje,

„GROM“

CARINSKO POSREDOVSKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkami: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI

Vsaka brzoda 50 per. debelo tiskano
Din 1.—

Stanovanje

obstoječe iz treh sob. poselake, kuhinje, kopalnice in drugih prikladin, se odda s 1. februarjem 1927 v najem. — Vprašati je pri ravnatelstvu Vzajemne posojilnice, palača na Miklošičevi cesti.

TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
SIMON OREGORČIČEVA UL.

se priporoča

Za naročila v tiskarsko stroko spadajočih del

Pravkar je izšla knjiga

Izidor Cankar:

Uvod v urevanje likovne umetnosti

86, 224 strani, 48 slik. — Broš. 62 Din, v platno vezana 70 Din.

Sežite po knjigi, ki je najlepši božični dar! Naroča se pri Narodni galeriji v Ljubljani.

Gospodična,

katera je celi dan odsotna, išče malo, preprosto sobico, najraje v sredini mesta. Ponudbe prosil na upravo lista pod »Sobac«.

DRVA - ČEBIN

Volovje 1/1. - Telef. 36.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v ranih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za čisto in udobno, dežniki, vtičniki, žepni obci, palice, vilice, noži, škarni, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, in orvice

edino le pri Ivrdki

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

Dobro znana

tvrdka

kupuje vsako množino kovnega oglja in suhih kovnih drv. Ponudbe: es sella postale 841, Trieste

Prodaja se ceno

Mayerjev Lexikon 5 izdaja in »Wells« in »Mayerjev«.

ve uprava lista.

Instrukcije

išče visokobolec. Posredbo prosil na upravo lista pod »Doher aspek«.

Oglašujte v

„Narodnem Dnevniku“